

WPROWADZENIE DO ROCZNEGO RAPORTU FINANSOWEGO ZA 2004 ROK

1. Podstawowe informacje o Banku

Bank Rozwoju Eksportu SA powołany został uchwałą nr 99 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1986 r. Bank został zarejestrowany na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy – Rejestrowy w dniu 23 grudnia 1986 r. w Rejestrze Handlowym pod numerem RHB 14036. IX Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 4 marca 1999 r. podjęło uchwałę o zmianie nazwy banku na BRE Bank SA („Bank”).

Nowa firma Banku została wpisana do rejestru w dniu 23 marca 1999 r.

W dniu 11 lipca 2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025237.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Pozostała działalność bankowa”.

Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Siedziba centrali Banku mieści się w Warszawie przy ul. Senatorskiej 18.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem jego działalności jest wykonywanie usług bankowych, konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych.

W celu realizacji wyżej wymienionych zadań Bank wykonuje:

a) czynności bankowe:

- prowadzenie rachunków bankowych,
- przyjmowanie wkładów oszczędnościowych i lokat terminowych,
- przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych,
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych oraz pożyczek i kredytów konsumenckich w rozumieniu przepisów odrębnej ustawy,
- wykonywanie operacji wekslowych i czekowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie akredytyw,
- dokonywanie obrotu wartościami dewizowymi oraz prowadzenie obsługi finansowej obrotów z zagranicą,
- prowadzenie obsługi pożyczek państwowych,
- emitowanie papierów wartościowych, dokonywanie obrotu papierami wartościowymi oraz prowadzenie kont depozytowych papierów wartościowych,
- dokonywanie zleconych czynności związanych z emisją papierów wartościowych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- dokonywanie terminowych operacji finansowych,

- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- wykonywanie czynności banku reprezentanta przewidzianych w Ustawie o obligacjach.

b) inne czynności:

- prowadzenie działalności o charakterze doradztwa ekonomicznego i finansowego,
- administrowanie funduszami na zlecenie organów państwowych i innych osób,
- nabywanie udziałów w bankach i w spółkach prawa handlowego oraz nabywanie jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych w kraju i za granicą,
- zakładanie i uczestniczenie w zakładaniu banków i spółek prawa handlowego w kraju jak i za granicą,
- prowadzenie działalności akwizycyjnej na rzecz funduszy emerytalnych,
- pełnienie funkcji depozytariusza w rozumieniu przepisów ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- pełnienie funkcji depozytariusza w rozumieniu przepisów ustawy o funduszach inwestycyjnych,
- prowadzenie działalności polegającej na przyjmowaniu zleceń nabywania i odkupywania oraz zapisów na jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych,
- prowadzenie rejestrów członków funduszy emerytalnych oraz rejestrów uczestników funduszy inwestycyjnych,
- wykonywanie czynności z zakresu pośrednictwa ubezpieczeniowego,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej,
- dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, z tym, że Bank jest obowiązany do ich sprzedaży w okresie nie dłuższym niż 3 lata od daty nabycia,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami.

2. Wskazanie czasu działania Banku

Czas trwania działalności BRE Banku SA nie jest ograniczony.

3. Wskazanie okresu obrachunkowego

Prezentowany raport finansowy obejmuje dane za okres od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2004 r. oraz dane za okres od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2003 r. doprowadzone do porównywalności.

4. Skład osobowy Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego w skład Zarządu BRE Banku SA wchodzi:

1. Sławomir Lachowski – Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku
2. Anton M. Burghardt – Pierwszy Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku
3. Jerzy Jóźkowiak - Członek Zarządu, Dyrektor Banku

4. Rainer Ottenstein – Członek Zarządu, Dyrektor Banku
5. Wiesław Thor – Członek Zarządu, Dyrektor Banku

W okresie od 1 stycznia 2004 r. w składzie Zarządu Banku nastąpiły opisane poniżej zmiany.

Pani Alicja Kos-Gołaszewska, Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Komunikacji została odwołana przez Radę Nadzorczą BRE Banku z funkcji pełnionej w Zarządzie Banku z chwilą zakończenia XVII Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BRE Banku, tj. z dniem 21 kwietnia 2004 r.

Z dniem 22 kwietnia 2004 r. funkcję Członka Zarządu, Dyrektora Banku ds. Controllingu i Finansów, odpowiedzialnego za rachunkowość i controlling finansowy, objął Pan Rainer Ottenstein.

Rada Nadzorcza BRE Banku na swoim posiedzeniu w dniu 2 listopada 2004 r. przyjęła rezygnację Prezesa Wojciecha Kostrzewy z funkcji Prezesa Zarządu BRE Banku. Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała Pana Wiceprezesa Sławomira Lachowskiego na stanowisko Prezesa Zarządu BRE Banku. Uchwałą Nr 132/KNB/04 z dnia 19 listopada 2004 r. Komisja Nadzoru Bankowego wyraziła zgodę na powołanie Pana Sławomira Lachowskiego na stanowisko Prezesa Zarządu BRE Banku.

Rada Nadzorcza BRE Banku SA uchwałą z dnia 27 stycznia 2005 r. powołała Pana Jerzego Józkowiaka z dniem 27 stycznia 2005 r. na Członka Zarządu BRE Banku SA, Dyrektora Banku. Pan Jerzy Józkowiak będzie odpowiadał za sprawy bankowości detalicznej oraz private banking. Mandat Członka Zarządu Pana Jerzego Józkowiaka wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych Członków Zarządu.

W dniu 7 lutego 2005 r. Pan Krzysztof Kokot, Wiceprezes Zarządu BRE Banku SA złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 8 lutego 2005 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej BRE Banku SA wchodzi:

1. Maciej Leśny – Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Martin Blessing - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3. Gromosław Czempiński
4. Renate Krümmer
5. Teresa Mokrysz
6. Michael Schmid
7. Jan Szomburg
8. Krzysztof Szwarc
9. Nicholas Teller

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z 21 kwietnia 2004 r. zmniejszony został skład Rady Nadzorczej z dziesięcioosobowego na ośmioosobowy. WZA wybrało ośmioosobową Radę Nadzorczą Banku na wspólną kadencję dwóch lat.

Zgodnie z uchwałą XV Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia BRE Banku SA z 27 stycznia 2005 r. zwiększony został skład Rady Nadzorczej z ośmioosobowego na dziewięcioosobowy. NWZ dokonało wyboru Pana Martina Blessinga na Członka Rady

Nadzorczej Banku. Ponadto Pan Martin Blessing uchwałą Rady Nadzorczej BRE Banku SA został wybrany z dniem 27 stycznia 2005 r. na Zastępcę Przewodniczącego Rady Nadzorczej na czas trwania obecnej kadencji. Z tym samym dniem funkcję Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej przestał pełnić Pan Nicholas Teller.

5. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

W skład Banku nie wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdanie finansowe.

Na dzień 31 grudnia 2004 r. BRE Bank SA był jednostką dominującą lub znaczącym inwestorem w stosunku do 26 spółek.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Bank obejmuje następujące spółki:

Nazwa spółki	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji
• Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	100%	pełna
• BRE Leasing Sp. z o.o.	50,004%	pełna
• PTE - Skarbiec Emerytura SA	100%	pełna
• Skarbiec Asset Management Holding SA	100%	pełna
• RHEINHYP BRE Bank Hipoteczny SA *)	100%	pełna
• BRE Corporate Finance SA	100%	pełna
• Polfactor SA	77,42%	pełna
• Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	24%	pełna
• BRE International Finance	100%	pełna
• Intermarket Bank AG	54,84%	pełna
• Transfinance a.s.	77,42%	pełna
• Magyar Factor Rt.	77,42%	pełna
• BRE Finance France SA	99,97%	pełna
• TV-TECH Investment 1 Sp. z o.o.	100%	pełna
• CERI Sp. z o.o.	100%	pełna

*) W dniu 28 grudnia 2004 r. BRE Bank zbył akcje spółki RHEINHYP-BRE Bank Hipoteczny stanowiące 100% kapitału zakładowego i głosów na WZA spółki. Z uwagi na to, że w 2004 r. spółka znajdowała się w portfelu banku, wyniki spółki za 2004 r. zostały włączone do skonsolidowanego rachunku zysków i strat metodą pełną. Natomiast skonsolidowany bilans na 31 grudnia 2004 r., nie obejmuje już pozycji bilansowych spółki RHEINHYP-BRE Bank Hipoteczny

BRE Bank SA obejmuje konsolidacją wszystkie istotne dla sprawozdań finansowych jednostki zależne i stowarzyszone inne niż jednostki nabyte wyłącznie w celu odsprzedaży.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych holdingu finansowego, od 1 stycznia 2002 r. jednostki zależne oraz stowarzyszone, które spełniają kryteria klasyfikacji jako bank,

instytucja kredytowa lub instytucja finansowa w rozumieniu ustawy Prawo bankowe zostały objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym metodą pełną.

6. Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez BRE Bank SA w dającej się przewidzieć przyszłości; nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

7. Przekształcenia w celu zapewnienia porównywalności

Na koniec 2004 r. dokonano przeniesienia do pozycji „Wartości niematerialne i prawne” nakładów wykazywanych w poprzednich okresach w pozycji „Rzeczowy majątek trwały”. W celu doprowadzenia do porównywalności dokonano odpowiednich korekt tych pozycji w odniesieniu do wszystkich okresów prezentowanych w sprawozdaniu. Na 31 grudnia 2003 r. z pozycji „Rzeczowy majątek trwały” do pozycji „Wartości niematerialne i prawne” przeksięgowano kwotę 146.620 tys. zł.

W związku ze zmianą regulacji prawnych (rozporządzenie Ministra Finansów z 23 lutego 2004 r.) zmieniających zakres pochodnych instrumentów finansowych, dla których istnieje obowiązek wyodrębniania jako instrumenty wbudowane w umowę zasadniczą, Bank zaprzestał wyodrębniania wyceny instrumentów wbudowanych w umowy zasadnicze w zakresie określonym w ww. rozporządzeniu. Zmiana odnosiła się do instrumentów pochodnych wbudowanych w umowy czynszu. W celu zapewnienia porównywalności danych finansowych skorygowano odpowiednie pozycje bilansu i rachunku zysków i strat według stanu na dzień 31 grudnia 2003 r. W wyniku wprowadzonych zmian, w stosunku do poprzednio publikowanych raportów finansowych, zysk netto na dzień 31 grudnia 2003 r. zwiększył się o kwotę 4.812 tys. zł. Natomiast niepodzielony wynik z lat ubiegłych na 31 grudnia 2003 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 10.961 tys. zł.

W wyniku korekt błędów podstawowych i zmian zasad rachunkowości odnoszących się do wyników za 2003 r. spółek wycenianych metodą praw własności, w danych porównawczych skorygowano odpowiednie pozycje bilansu i rachunku zysków i strat. Kwoty korekt w wysokości minus 2.347 tys. zł i minus 1.068 tys. zł zmniejszyły odpowiednio wartości pozycji: „Udziały lub akcje w jednostkach zależnych” i „Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych” oraz zwiększyły udział w „Stratach jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności”.

W 2003 r. Bank nabył akcje spółki z zamiarem sprzedaży w ciągu 12 miesięcy od daty nabycia. W 2004 r. Bank zmienił klasyfikację nabytych akcji do akcji zależnych, traktując je jako inwestycję długoterminową i dokonał wyceny metodą praw własności. W związku z tym, w celu zapewnienia porównywalności danych finansowych wartość bilansową akcji w wysokości 11.164 tys. zł, przeniesiono na dzień 31 grudnia 2003 r. z pozycji „Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe” do „Udziałów lub akcji w jednostkach zależnych”, uwzględniając dodatni efekt wyceny w wysokości 3.316 tys. zł w rachunku zysków i strat 2003 r. w pozycji „Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności”.

W raporcie rocznym za 2004 r. w pozycji „Udziały lub akcje w jednostkach zależnych” Bank ujął dopłaty wniesione do spółek. Dla zapewnienia porównywalności danych finansowych w 2003 r. dopłaty do spółek w wysokości 30.609 tys. zł zaprezentowano analogicznie.

We wprowadzeniu do skonsolidowanego rocznego raportu finansowego za 2003 rok Bank informował o zmianie sposobu ujęcia ujemnej wartości firmy, która powstała w wyniku nabycia przez Bank w 2000 r. pośrednio akcji spółki Transfinance a.s. i Polfactor SA. W celu zapewnienia porównywalności, dane finansowe na 31 grudnia 2003 r. zostały odpowiednio skorygowane.

8. Korekty w sprawozdaniu finansowym wynikające z zastrzeżeń w opiniach podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych

W jednostce dominującej oraz pozostałych spółkach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie były dokonywane korekty wynikające z zastrzeżeń w opiniach podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych.

9. Zasady rachunkowości

Podstawa sporządzania raportów finansowych

Raporty finansowe BRE Banku SA sporządza się zgodnie z:

- Ustawą o rachunkowości z 29 września 1994 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 wraz z późniejszymi zmianami),
- Ustawą prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. Nr 140 poz. 939 wraz z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 149 poz. 1673 wraz z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków oraz skonsolidowanych sprawozdań holdingu finansowego (Dz. U. Nr 152 poz. 1728),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 218 poz. 2147),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 149 poz. 1674 wraz z późniejszymi zmianami),
- Ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 r. (Dz. U. Nr 106 poz. 482 wraz z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie określenia wzorcowego planu kont dla banków (Dz. U. Nr 152 poz. 1727),
- Uchwałą Nr 6/2001 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 r., w sprawie określenia szczegółowych zasad ustalania wysokości funduszy własnych banków, z uwzględnieniem zaleceń Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego przedstawionych w liście do banków NB-BPN-III-523-28/582/04 z dnia 6 września 2004 r.,

- Rozporządzeniem Rady Ministrów z 16 października 2001 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 139, poz. 1569 wraz z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót prospektu (Dz. U. Nr 186 z dnia 27 sierpnia 2004 r., poz. 1921).

Informację dodatkową do półrocznych i rocznych sprawozdań finansowych sporządza się zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 139 poz. 1569 wraz z późniejszymi zmianami).

Informacje dotyczące różnic w wartości ujawnionych danych pomiędzy sprawozdaniami sporządzonymi zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości a sprawozdaniami finansowymi, które zostałyby sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, zostały przedstawione zgodnie z § 18 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót prospektu (Dz. U. Nr 186 z dnia 27 sierpnia 2004 r. poz. 1921).

Metody wyceny aktywów i pasywów

Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym

Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym stanowią weksle złotowe, od klientów w sytuacji normalnej, o terminach wymagalności do trzech miesięcy.

Należności od sektora finansowego, niefinansowego i budżetowego

Udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne (w tym dłużne papiery wartościowe nabyte na rynku pierwotnym), nie przeznaczone do obrotu, wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, która obejmuje również odsetki od należności.

Należności wykazywane są w bilansie w wartości netto, tj. wartości nominalnej powiększonej o naliczone odsetki niezapadłe, zapadłe i podlegające kapitalizacji oraz pomniejszonej o utworzone rezerwy celowe na należności.

Bank nie ujmuje w bilansie kredytów i wierzytelności skupionych lub będących przedmiotem faktoringu w przypadku, gdy znaczna część ryzyka i korzyści związanych z tymi pozycjami pozostaje po stronie zbywcy wierzytelności.

Należności/zobowiązania z tytułu kupna/sprzedaży papierów wartościowych z otrzymanym/udzielonym przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży

Transakcje repo i reverse repo oraz sell buy back i buy sell back określane są jako operacje sprzedaży i kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te niezależnie od aktywów bazowych księgowane są na kontach bilansowych jako depozyt (sprzedaż papieru) lub jako lokata (kupno papieru) pod zastaw papierów wartościowych. Realizacja transakcji nie ma wpływu na stan portfela papierów wartościowych.

Papiery wartościowe

Papiery wartościowe w dniu ich nabycia kwalifikuje się do następujących kategorii:

- przeznaczone do obrotu,
- dostępne do sprzedaży,
- utrzymywane do terminu zapadalności,
- należności własne,
- akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych.

Papiery wartościowe wykazywane są na dzień ich nabycia w wysokości kosztu (ceny nabycia) powiększonego o koszty transakcyjne o ile są istotne.

Dyskonto lub premia od nabytych dłużnych papierów wartościowych amortyzowane są metodą liniową w okresie od dnia nabycia do daty sprzedaży lub wykupu. Zamortyzowane dyskonto lub premia dla emitenta zwiększa lub obciąża wynik odsetkowy.

Znajdujące się w danym portfelu papiery wartościowe tego samego emitenta, a zakupione w różnych okresach i po różnych cenach, Bank sprzedaje stosując zasadę FIFO, co oznacza, że w pierwszej kolejności rozchodowane są papiery zakupione najwcześniej.

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu wykazywane są w bilansie wg wartości godziwej a efekt wyceny (zwyżka lub zniżka wartości) odnoszony jest w przychody lub koszty finansowe („Wynik operacji finansowych”), przy czym:

- a) na wartość bilansową papierów wartościowych z prawem do kapitału składa się kwota, po jakiej papier został wprowadzony do ksiąg skorygowana o zwyżkę/zniżkę wartości wyliczoną w następujący sposób:
  - notowane na rynkach giełdowych wycenia się według wartości godziwej (kursu publikowanego na dany dzień); w odniesieniu do akcji notowanych na WGPW wycena dokonywana jest w oparciu o kurs zamknięcia sesji;
  - nie notowane na rynkach giełdowych wycenia się wg wartości godziwej ustalonej na podstawie informacji dających podstawę do określenia prawdopodobnej wartości, możliwej do uzyskania w przypadku zbycia danego papieru. Źródłem powyższych informacji mogą być zawarte umowy sprzedaży papieru, umowy przedwstępne oraz inne spodziewane korzyści związane ze zbyciem papieru w przyszłości. W przypadku braku istnienia przesłanek pozwalających na określenie spodziewanej wartości sprzedaży papieru wycenę ustala się na poziomie kosztu historycznego z uwzględnieniem ewentualnej trwałej utraty wartości,
- b) na wartość bilansową dłużnych papierów wartościowych składa się nominal transakcji powiększony o ewentualną premię do rozliczenia, odsetki kupione i naliczone, zwyżkę wartości oraz pomniejszony o ewentualne dyskonto do rozliczenia i zniżkę wartości. Zwyżkę/zniżkę wartości wylicza się w następujący sposób:
  - dłużne papiery wartościowe notowane na giełdzie lub dla których istnieje aktywny rynek wycenia się według wartości godziwej (bieżącej ceny rynkowej na zamknięcie sesji),
  - dłużne papiery wartościowe, dla których nie istnieje aktywny rynek lub istnieje rynek o niskiej płynności - na podstawie modeli opartych na zdyskontowanych przepływach pieniężnych.

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wycenia się wg wartości godziwej a efekt wyceny (zwyżka lub zniżka wartości) odnoszony jest na kapitał z aktualizacji wyceny. W przypadku

wystąpienia trwałej utraty wartości odpis aktualizacyjny obciąża rachunek zysków i strat w pozycji „Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości”. Na wartość bilansową papierów wartościowych zaliczonych do tej kategorii (dłużnych papierów wartościowych i z prawem do kapitału) składają się elementy analogiczne do wymienionych w punkcie dotyczącym przeznaczonych do obrotu oraz ewentualny odpis aktualizacyjny z tytułu trwałej utraty wartości.

Dłużne papiery wartościowe nabyte na rynku pierwotnym zalicza się do należności własnych Banku i ujmuje w bilansie odpowiednio w pozycjach „Należności od sektora finansowego/niefinansowego/budżetowego”. Bank dokonuje oceny ryzyka kredytowego, związanego z tymi papierami wartościowymi i tworzy rezerwy celowe równoważące to ryzyko.

Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych wycenia się metodą praw własności.

Udziały mniejszościowe ujmowane są w bilansie i wyceniane zgodnie z opisanymi wyżej zasadami dotyczącymi papierów wartościowych z prawem do kapitału dostępnych do sprzedaży.

Wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowy majątek trwały

Wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowy majątek trwały ujmowany jest w momencie wprowadzenia do ksiąg według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, a w odniesieniu do środków trwałych w budowie w wysokości kosztów związanych z budową, montażem nowego lub ulepszeniem już istniejącego środka trwałego. Amortyzacja naliczana jest metodą liniową przy zastosowaniu zasad i stawek zgodnych z ekonomiczną użytecznością poszczególnych składników aktywów. W latach ubiegłych majątek trwały podlegał okresowym aktualizacjom wyceny według zasad określonych w odnośnych przepisach. Korekta aktualizacji majątku trwałego ujęta jest w bilansie w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny.

Do wartości niematerialnych i prawnych Bank zalicza oprogramowanie oraz poniesione przed wdrożeniem koszty zakończonych powodzeniem prac rozwojowych. Obejmują one koszty bezpośrednio związane z wdrożeniem nowej technologii oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z jej wdrożeniem. Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych dla tych wartości niematerialnych i prawnych nie przekracza 10 lat.

Stosowane przez Bank stawki dla podstawowych grup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych są następujące:

oprogramowanie	10,0% - 50,0%
koszty zakończonych prac rozwojowych	20,0%
budynki i budowle	2,5% - 4,5%
urządzenia techniczne i maszyny	6,0% - 12,5%
środki transportu	20,0%
sprzęt biurowy, meble	14,0% - 20,0%
sprzęt informatyczny	30,0%
inwestycje w obcych środkach trwałych	2,5% - 10,0%

Składniki majątku trwałego o wartości poniżej 3.500,00 zł ujmowane są w rejestrze środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych i jednorazowo umarzane w momencie wprowadzenia do ksiąg.

Przejęte aktywa do zbycia

Przejęte aktywa do zbycia stanowią aktywa pozyskane przez Bank na podstawie art. 6.1 pkt. 4 Ustawy prawo bankowe, tj. w drodze zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika.

Aktywa przejęte za długi wycenia się według wartości godziwej. Na różnicę pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów tworzy się rezerwę celową lub dokonuje się odpisu aktualizującego wartość tych aktywów. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Rozliczenia międzyokresowe

Bank dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeśli wydatki dotyczą okresów następujących po dniu, w którym je poniesiono.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Banku, lecz jeszcze nie stanowiących jego zobowiązań. Do rozliczeń międzyokresowych zalicza się również przychody otrzymane z góry oraz należne Bankowi odsetki od należności zagrożonych do czasu ich otrzymania lub odpisania.

Zobowiązania

Zobowiązania Banku powstają przede wszystkim z tytułu przyjętych depozytów klientów oraz depozytów i kredytów międzybankowych. Zobowiązania wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu liniowego rozliczania odsetek/dyskonta, o ile nie są przeznaczone do obrotu, które wycenia się w wartości godziwej.

Rezerwy

Bank tworzy rezerwy celowe na należności zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z przepisami prawa bankowego.

Rezerwy celowe tworzone są na należności normalne w zakresie pożyczek i kredytów detalicznych, na należności zagrożone i pod obserwacją oraz zobowiązania pozabilansowe. Na dzień bilansowy poszczególne ekspozycje kredytowe oraz zobowiązania pozabilansowe poddawane są indywidualnej analizie a na ryzyko związane z konkretnymi ekspozycjami kredytowymi tworzone są rezerwy.

Odpisy na rezerwę na ryzyko ogólne ustalane są zgodnie z art. 130 ust. 2 Ustawy prawo bankowe oraz uchwałą Zarządu Banku. Odpisy te tworzone są w wysokości 1,5% wartości portfela kredytowego i są obliczane od średniej kwoty niespłaconych kredytów i pożyczek pieniężnych pomniejszonej o kwotę kredytów i pożyczek pieniężnych, na które Bank utworzył rezerwy celowe w wysokości 100%. Kwota odpisu nie może być jednak wyższa niż kwota odpisu dokonywanego w tymże roku z zysku za rok poprzedni na fundusz ryzyka ogólnego. Rezerwa na ryzyko ogólne może być wykorzystana na niezidentyfikowane ryzyko związane z prowadzeniem działalności bankowej określone w uchwale Zarządu Banku.

Bank tworzy również rezerwy wówczas, gdy ciąży na nim istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W szczególności Bank tworzy rezerwy na zobowiązania warunkowe, w przypadku których istnieje pewność lub wysokie prawdopodobieństwo ich realizacji.

Na koniec każdego kwartału Bank tworzy rezerwy na ryzyko prawne związane ze sprawami sądowymi przeciwko Bankowi. Rezerwy na ryzyko prawne tworzone są dla wszystkich spraw prowadzonych przeciwko Bankowi, jeżeli w ocenie Banku powstanie zobowiązania jest bardziej prawdopodobne niż jego brak.

Bank tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze na podstawie wyceny aktuarialnej zgodnie z zasadami określonymi w MSR 19.

Wszystkie rezerwy uwzględniane są przy ustalaniu wyniku finansowego Banku.

Podatek odroczony

Bank ustala aktywa lub tworzy rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla poszczególnych pozycji aktywów i pasywów w związku z przejściowymi różnicami ujemnymi lub dodatnimi pomiędzy wykazywaną w księgach wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do rozliczenia w przyszłości.

Przy ustalaniu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego Bank kieruje się zasadą ostrożnej wyceny, rozpoznając je tylko do wysokości kwot, których odliczenie będzie w przyszłości możliwe.

Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania zobowiązania podatkowego.

Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie Banku oddzielnie.

Zmiany stanu aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego odnoszone są do rachunku zysków i strat lub na kapitał własny (gdy aktywa lub rezerwa dotyczą operacji rozliczanych z kapitałem własnym).

Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie z obowiązującym prawem, tj. właściwymi ustawami i statutem. Kapitały i fundusze wykazywane są w wartości nominalnej.

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Kapitał zapasowy tworzony jest z zysku netto osiągniętego w roku obrotowym, a także z nadwyżki osiągniętej z emisji akcji powyżej wartości nominalnej, powstałej po pokryciu

kosztów emisji, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z części rocznego zysku netto, niezależnie od kapitału zapasowego, z przeznaczeniem na pokrycie określonych strat lub na inne cele.

Na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny składają się:

- kapitał powstały w wyniku obligatoryjnego przeszacowania wartości środków trwałych, przeprowadzonego w przeszłości na mocy odrębnych przepisów. W momencie rozchodu (sprzedaży, likwidacji, oddania lub uznania za niedobór) składników majątku trwałego, które w przeszłości podlegały obligatoryjnemu przeszacowaniu wartości, kwoty odpisów przypadające na rozchodowane składniki majątku trwałego przenoszone są z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny na kapitał zapasowy,
- kapitał tworzony w wyniku wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”.

Zgodnie z Ustawą prawo bankowe z odpisów z zysku Bank tworzy również fundusz ogólnego ryzyka bankowego, który jest wykazywany w ramach kapitału rezerwowego.

Wynik z lat ubiegłych

Wynik z lat ubiegłych obejmuje niepodzielony zysk z lat ubiegłych lub niepodzieloną stratę z lat ubiegłych.

Wynik finansowy netto roku obrotowego

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik wykazany w rachunku zysków i strat. Wynik netto uwzględnia obciążenia z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz zmianę stanu aktywów/rezerwy z tytułu podatku odroczonego odniesioną na rachunek zysków i strat.

Waluty obce

Aktywa i pasywa wyrażone w walutach obcych przeliczane są codziennie na złote według średniego kursu NBP obowiązującego w danym dniu, w tym również kursu obowiązującego w ostatnim dniu roboczym okresu sprawozdawczego. Różnice kursowe zrealizowane i niezrealizowane ujęte są w rachunku zysków i strat danego okresu z wyjątkiem różnic kursowych od finansowych aktywów niepieniężnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, które są wykazywane w kapitale z aktualizacji wyceny.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe z tytułu transakcji pochodnych Bank uwzględnia w wyniku finansowym w dniu ich wyceny.

Instrumenty pochodne i transakcje terminowe

Na dzień bilansowy dokonywana jest wycena wykazywanych pozabilansowo według wartości nominalnej instrumentów pochodnych i transakcji terminowych. Nadrzędną zasadą stosowaną przy ich wycenie jest zasada bieżącej ceny rynkowej (wartości godziwej).

Notowane instrumenty pochodne i transakcje terminowe wyceniane są na podstawie aktualnych notowań giełdowych z dnia wyceny. Wycena pozostałych instrumentów pochodnych i transakcji terminowych dokonywana jest za pomocą modeli matematycznych na podstawie bieżących parametrów rynkowych z dnia wyceny.

Wynik z wyceny instrumentów pochodnych i transakcji terminowych ujmowany jest każdorazowo w rachunku zysków i strat w „Wyniku operacji finansowych” lub w „Wyniku z pozycji wymiany”.

Bank stosuje następujące metody do wyceny instrumentów pochodnych i transakcji terminowych:

Instrumenty na ryzyko rynkowe

Warranty na papiery wartościowe

Warranty na papiery wartościowe księgowane są pozabilansowo według wartości nominalnej aktywów bazowych. Otrzymana premia z tytułu sprzedaży tych warrantów ujmowana jest do momentu ich realizacji w bilansie, w pozycji „Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych”. Wynik z wyceny warrantów na papiery wartościowe liczony jest przy zastosowaniu modelu matematycznego, a następnie ujmowany w bilansie w korespondencji z pozycją „Wynik operacji finansowych” w rachunku zysków i strat.

Kontrakty futures

Kontrakty futures ewidencjonowane są na kontach pozabilansowych w wartości nominalnej. Wyceniane są one na podstawie notowań giełdowych. Zyski i straty z tytułu zmian cen tych instrumentów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik operacji finansowych” w korespondencji z rachunkiem nostro/rozrachunków w bilansie.

Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe

Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe księgowane są pozabilansowo według wartości nominalnej aktywów/pasywów bazowych. Otrzymana/płacona premia z tytułu sprzedaży/kupna opcji ujmowana jest do momentu ich realizacji w bilansie, w pozycji „Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych”/”Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe”. Wynik z wyceny opcji liczony jest przy zastosowaniu modelu matematycznego, a następnie ujmowany w bilansie w korespondencji z pozycją „Wynik operacji finansowych” w rachunku zysków i strat.

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej

Forward Rate Agreement (FRA)

Przedmiotem transakcji FRA jest kupno/sprzedaż kontraktu na stopę procentową w danej walucie o określonej kwocie, okresie i stopie procentowej. Kwota kontraktu na stopę procentową w wartości nominalnej kontraktu FRA ewidencjonowana jest pozabilansowo. Wycena transakcji FRA dokonywana jest przy użyciu modelu matematycznego i ujmowana jest w bilansie w korespondencji z pozycją „Wynik operacji finansowych” w rachunku zysków i strat.

Interest Rate Swap (IRS), Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS)

Przedmiotem IRS jest zamiana strumieni odsetkowych, których płatności odsetkowe wyliczane są odpowiednio na podstawie ustalonych/oczekiwanych stawek oprocentowania oraz kwot nominalnych transakcji, w poszczególnych podokresach odsetkowych, denominowanych w określonej walucie. Kwota transakcji w wartości nominalnej ewidencjonowana jest pozabilansowo. Wycena niezrealizowanych zysków/strat na transakcjach IRS dokonywana jest przy użyciu modelu matematycznego i ujmowana jest w bilansie w korespondencji z pozycją „Wynik operacji finansowych” w rachunku zysków i strat. Kwota naliczonych memoriałowo odsetek na dzień bilansowy ujmowana jest w bilansie w korespondencji z pozycją „Wynik operacji finansowych” w rachunku zysków i strat.

W przypadku operacji dwuwalutowych (CIRS) kwota nominalu podlega wycenie w sposób analogiczny do walutowej transakcji terminowej.

Opcje na stopę procentową

Opcje na stopę procentową ewidencjonowane są według wartości nominalnej na kontach pozabilansowych. Otrzymana/zapłacona premia z tytułu sprzedaży/zakupu opcji ujmowana jest w pozycji „Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe” lub „Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych” do momentu rozliczenia. Wycena tych opcji dokonywana jest przy zastosowaniu modelu matematycznego i ujmowana jest w bilansie w korespondencji z pozycją „Wynik operacji finansowych” w rachunku zysków i strat.

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego

Walutowe transakcje terminowe

Transakcje te ujmowane są przez Bank na kontach pozabilansowych w wartości nominalnej. Wycena transakcji kupna/sprzedaży walut jest dokonywana przy użyciu modelu matematycznego.

Wynik na transakcjach kasowych jest wyliczany przez porównanie kursu transakcyjnego ze średnim kursem NBP obowiązującym na dzień wyceny.

Wynik na transakcjach forward jest wyliczany przez porównanie terminowego zdyskontowanego na dzień wyceny kursu transakcyjnego do średniego kursu ustalonego przez NBP na ten dzień.

Niezrealizowany wynik z wyceny rynkowej walutowych transakcji terminowych ujmowany jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z pozycji wymiany”.

Opcje walutowe

Opcje walutowe ujmowane się w księgach według tych samych zasad, co pozostałe opcje. Wycena dokonywana jest przy użyciu modelu matematycznego. Dodatkowo wycena uwzględnia elementy związane z ryzykiem walutowym, a wynik zrealizowany i niezrealizowany prezentowany jest w pozycji „Wynik z pozycji wymiany”.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest wykazywany w księgach rachunkowych odrębnie od umowy zasadniczej wówczas, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- a/ zawarta umowa będąca instrumentem finansowym nie jest zaliczana do aktywów lub zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania są odnoszone do przychodów lub kosztów finansowych,
- b/ charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- c/ odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby warunki określone w par. 3 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. (wraz z późniejszymi zmianami) w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych,
- d/ możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

Jeżeli wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego nie jest możliwe w momencie nabycia albo w następujących po tym terminach wyceny, to instrument finansowy zalicza się do aktywów przeznaczonych do obrotu.

Jeżeli wbudowany instrument pochodny wykazuje się w księgach rachunkowych odrębnie od umowy zasadniczej, wartość początkową umowy zasadniczej stanowi różnica pomiędzy ceną nabycia instrumentu finansowego lub umowy nie będącej instrumentem finansowym, a wartością godziwą wbudowanego instrumentu pochodnego.

Jeżeli wbudowany instrument pochodny jest składnikiem umowy nie będącej instrumentem finansowym oraz spełnia warunki określone wyżej w pkt. b-d, to wbudowany instrument pochodny zalicza się do aktywów lub zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, natomiast umowę zasadniczą wykazuje się w księgach rachunkowych zgodnie obowiązującymi w Banku zasadami rachunkowości.

Ustalenie wyniku finansowego

Przychody z tytułu odsetek

Przychody te obejmują odsetki otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz papierów wartościowych. Przychody dotyczące okresu sprawozdawczego ujmowane są w rachunku zysków i strat na zasadzie memoriałowej.

Nie otrzymane w okresie sprawozdawczym przychody z tytułu odsetek, w tym z tytułu dyskonta oraz odsetek skapitalizowanych od należności zakwalifikowanych jako normalne i pod obserwacją ujmowane są w rachunku zysków i strat, i jednocześnie ujmowane są w bilansie jako należności od instytucji finansowych, klientów lub sektora budżetowego.

Należne odsetki zapadłe i niezapadłe, w tym odsetki skapitalizowane, od należności zagrożonych zaliczane są do czasu ich otrzymania do przychodów zastrzeżonych. W momencie ich kasowego otrzymania odsetki te ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody pobierane z góry ujmowane są na koncie rozliczeń międzyokresowych biernych i ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Do przychodów odsetkowych wliczane są również zyski kapitałowe ze sprzedaży dłużnych papierów wartościowych.

Koszty odsetek

Koszty odsetkowe obejmują odsetki zapłacone oraz naliczone z tytułu przyjętych depozytów od klientów oraz własnych wyemitowanych papierów wartościowych.

Zobowiązania z tytułu odsetek naliczane są na koniec każdego dnia i ujmowane narastająco w bilansie. Koszty dotyczące okresu sprawozdawczego ujmowane są w rachunku zysków i strat na zasadzie memoriałowej.

Do kosztów odsetkowych wliczane są również straty kapitałowe ze sprzedaży dłużnych papierów wartościowych.

Prowizje

Prowizje obejmują głównie kwoty przychodów innych niż odsetki otrzymane z tytułu udzielonych kredytów i gwarancji bankowych. Prowizje obejmują również opłaty pobierane przez Bank z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, przekazów, akredytyw i inne. Kwoty prowizji, których wartość nominalna nie przekracza 500 tys. zł lub jej równowartości, bądź będące bezpośrednim wynagrodzeniem za wykonane czynności, zaliczane są do przychodów w momencie zapłaty.

Koszty prowizji obejmujące kwoty zapłacone od zaciągniętych kredytów, operacji refinansowych, akredytyw, inkasa i operacji wymiany do wysokości 500 tys. zł lub jej równowartości, zaliczane są do kosztów w momencie zapłaty.

Prowizje otrzymane/zapłacone w kwocie powyżej 500 tys. zł rozliczane są w czasie przez okres trwania umowy.

Przychody z akcji udziałów i innych papierów wartościowych

Przychody te obejmują dywidendy otrzymane od jednostek stanowiących finansowe aktywa trwałe Banku. Dywidendy są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania. Pozycja ta uwzględnia również zysk ze sprzedaży finansowych aktywów trwałych oraz przychody z rozwiązywania rezerw na te aktywa w związku z ich sprzedażą.

Wynik operacji finansowych

Pozycja ta obejmuje wynik na sprzedaży papierów wartościowych nie zaliczanych do finansowych aktywów trwałych i realizowany kasowo wynik na operacjach instrumentami pochodnymi. W pozycji tej zawarte są również zwyżki i zniżki wartości papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu, straty na sprzedaży finansowych aktywów trwałych oraz wynik z wyceny instrumentów pochodnych. Do wyniku operacji finansowych zalicza się również koszt rozwiązania zwyżek wartości finansowych aktywów trwałych w związku z ich sprzedażą.

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, za wyjątkiem niezrealizowanych różnic kursowych od aktywów

niepieniężnych zaliczanych do kategorii dostępnych do sprzedaży, które ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny.

Wyrażone w walutach obcych przychody i koszty zrealizowane przeliczane są według kursu transakcyjnego, a niezrealizowane według kursu średniego NBP z dnia bilansowego.

Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości

Odpisy te obejmują utworzenie rezerw na:

- należności normalne w zakresie pożyczek i kredytów konsumpcyjnych;
- należności zagrożone i pod obserwacją;
- zobowiązania pozabilansowe;
- ryzyko ogólne;
- trwałą utratę wartości aktywów finansowych.

Odpisy na rezerwy tworzone są z tytułu ryzyka dla poszczególnych transakcji. Rezerwy na ryzyko związane z konkretnymi transakcjami odnoszą się do aktywów i zobowiązań pozabilansowych poddanych indywidualnej analizie i zakwalifikowanych do grupy należności pod obserwacją, poniżej standardu, wątpliwych lub straconych.

Klasyfikacji dokonuje się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Rezerwa na ryzyko ogólne tworzona jest w oparciu o przepisy prawa bankowego.

Rachunkowość zabezpieczeń

Bank stosuje specjalne zasady rachunkowości zabezpieczeń dla niektórych transakcji, wtedy gdy spełnione są poniższe warunki łącznie:

1. w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzana jest sformalizowana dokumentacja powiązania zabezpieczającego, w której określony jest przyjęty przez jednostkę cel zarządzania ryzykiem oraz strategia ustanowienia zabezpieczenia. W dokumentacji wskazany jest instrument zabezpieczający, zabezpieczana pozycja lub transakcja, okres zabezpieczenia, charakter ryzyka, przed którym Bank pragnie się zabezpieczyć oraz sposób oceny skuteczności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub zmianami przepływów środków pieniężnych z tytułu zabezpieczanej transakcji, w zakresie, w jakim zagrożenie to przypisać można ryzyku, przed którym Bank pragnie się zabezpieczyć,
2. oczekuje się, że zabezpieczenie będzie miało wysoką skuteczność w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych, na które wpływa ryzyko, przed którym Bank się zabezpiecza, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
3. poziom efektywności uznaje się za wysoki wtedy, gdy w myśl przyjętych założeń przez cały okres zabezpieczenia niemal cała kwota zmian wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub związanych z nią przepływów pieniężnych zostaje skompensowana zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych instrumentu zabezpieczającego, a rzeczywiście osiągnięty poziom efektywności zabezpieczenia mieści się w przedziale od 80% do 125%,

4. w przypadku zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, prognozowana transakcja, którą Bank pragnie zabezpieczyć jest wysoce prawdopodobna oraz podlega ona zagrożeniu wahaniami poziomu przepływów środków pieniężnych, które w ostatecznym rozrachunku mogłyby wpłynąć na zysk lub stratę netto,
5. skuteczność zabezpieczenia można wiarygodnie wycenić, co oznacza, że możliwe jest dokonanie wiarygodnego pomiaru zmian wartości godziwej zarówno zabezpieczanej pozycji lub przepływów środków pieniężnych z niej pochodzących, jak i instrumentu zabezpieczającego,
6. zabezpieczenie jest okresowo oceniane, a jego wysoka skuteczność jest potwierdzona na przestrzeni całego okresu obrotowego, jak i całego okresu zabezpieczenia.

Zasady wyznaczania instrumentów zabezpieczających

Instrumentem zabezpieczającym może być każdy instrument pochodny, jeżeli jego wartość godziwą można wiarygodnie ustalić. Nie mogą stanowić instrumentów zabezpieczających wystawione przez jednostkę opcje, z wyjątkiem tych, które wystawiono w celu zamknięcia pozycji nabytych opcji, w tym wbudowanych w inny instrument finansowy.

Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe, nie będące instrumentami pochodnymi, mogą być instrumentem zabezpieczającym wyłącznie wtedy, gdy służą zabezpieczeniu ryzyka walutowego. Za instrument zabezpieczający ryzyko zmiany kursu walut można uznać aktywa finansowe zaliczone do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności, wyceniane w skorygowanej cenie nabycia.

Pojedynczy instrument zabezpieczający można uznać za zabezpieczenie przed więcej niż jednym z rodzajów ryzyka związanego z tą samą pozycją zabezpieczaną, jeżeli każdy z tych rodzajów ryzyka może być zidentyfikowany oraz możliwy do ustalenia jest związek między instrumentem zabezpieczającym i każdym z rodzajów zabezpieczanego ryzyka, a efektywność zabezpieczenia każdego rodzaju ryzyka można wiarygodnie zmierzyć.

Za instrument zabezpieczający można uznać określoną przez jednostkę część wybranych aktywów lub zobowiązań, spełniających wymagania określone w niniejszych zasadach. Nie mogą stanowić instrumentu zabezpieczającego aktywa lub zobowiązania, jeżeli miałyby one służyć zabezpieczeniu przejściowo tylko przez pewien okres ich posiadania przez jednostkę.

Wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego jest niepodzielna i rozlicza się ją w całej kwocie.

Można jednak rozdzielać:

1. wartość wewnętrzną opcji i jej wartość w czasie, uznając za instrument zabezpieczający tylko wartość wewnętrzną opcji,
2. cenę natychmiastową (spot) i oprocentowanie kontraktu forward, uznając za instrument zabezpieczający tylko cenę natychmiastową.

Zasady wyznaczania pozycji zabezpieczanych

Pozycję zabezpieczaną może stanowić pojedynczy składnik wprowadzonych do ksiąg rachunkowych aktywów lub zobowiązań, bądź nie wprowadzone do ksiąg rachunkowych uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie lub planowana transakcja.

Pozycję zabezpieczaną może również stanowić grupa aktywów, zobowiązań, uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań lub planowanych transakcji, jeżeli z każdym ze składników tej grupy wiąże się określone ryzyko o podobnej charakterystyce poddane zabezpieczeniu. Skład grupy ustala się i dokumentuje przed rozpoczęciem zabezpieczania. W przypadku wyłączenia z ksiąg rachunkowych któregośkolwiek ze składników grupy podczas okresu objętego zabezpieczeniem, Bank zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w odniesieniu do całej grupy.

Jeżeli zabezpieczaną pozycję stanowią aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe Banku lub ich grupa, to zabezpieczenie może dotyczyć jednego z czynników ryzyka zagrażającego zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, pod warunkiem, że efektywność zabezpieczenia takiego czynnika ryzyka może być wiarygodnie zmierzona.

Pozycją zabezpieczaną nie mogą być:

1. instrumenty pochodne,
2. aktywa finansowe zaliczane do utrzymywanych do terminu zapadalności - jeżeli celem zabezpieczania miałyby być ryzyko zmiany stopy procentowej, bez względu na to czy ryzyko dotyczy zmiany wartości godziwej instrumentów o stałej stopie procentowej, czy też zmiany przepływów pieniężnych związanych z instrumentami o zmiennej stopie procentowej,
3. aktywa wyceniane metodą praw własności - jeżeli celem miałyby być zabezpieczenie wartości godziwej,
4. uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie do przejęcia innej jednostki w wyniku łączenia się spółek handlowych, z wyjątkiem zabezpieczania ryzyka zmiany kursu walut związanego z tą transakcją.

Jeżeli z aktywami lub zobowiązaniami nie zaliczanymi do instrumentów finansowych wiąże się ryzyko zmiany kursu walut, to można je uznać za pozycje zabezpieczane przed tym rodzajem ryzyka. W pozostałych przypadkach zabezpieczenie pozycji następuje przed wszystkimi rodzajami ryzyka łącznie.

Istnieją trzy rodzaje powiązań zabezpieczających możliwe do stosowania przez Bank:

1. Zabezpieczenie wartości godziwej, tj. zabezpieczenie przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które wpływa na wykazywany wynik finansowy.
2. Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych: zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów środków pieniężnych, które:
  - przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z przyszłymi przepływami pieniężnymi z tytułu ujętych składników aktywów lub zobowiązań lub jeszcze nie ujętymi transakcjami prognozowanymi lub uprawdopodobnionymi zobowiązaniami, oraz
  - wpłynie na wykazywany wynik finansowy.
3. Zabezpieczenie inwestycji netto w podmiocie zagranicznym, czyli zabezpieczenie udziału jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe w aktywach netto jednostki działającej za granicą, której działalność nie stanowi integralnej części działalności jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe.

Zabezpieczenie wartości godziwej, które spełnia w ciągu okresu obrotowego warunki rachunkowości zabezpieczeń jest rozliczane w następujący sposób:

1. zysk lub stratę z aktualizacji wyceny zabezpieczającego instrumentu pochodnego do wartości godziwej, uznaną za część efektywną zabezpieczenia ujmuje się wraz z korespondującą zmianą wartości godziwej pozycji zabezpieczanej, która jest przypisana do określonego ryzyka, w tej samej pozycji rachunku zysków i strat co przychody/koszty z tytułu pozycji zabezpieczanej. Część zysku lub straty uzyskanej na aktualizacji wyceny pochodnego instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej, uznaną za nieskuteczne (nieefektywne) zabezpieczenie ujmuje się odpowiedniej pozycji rachunku zysków i strat zgodnie z ogólnymi zasadami rachunkowości Banku,
2. zysk lub strata z tytułu zabezpieczanej pozycji, które przypisać można ryzyku, przed którym Bank pragnie się zabezpieczyć, koryguje wartość bilansową zabezpieczanej pozycji oraz jest ujmowany w rachunku zysków i strat. Zasada ta jest również stosowana wówczas, gdy w innych okolicznościach daną zabezpieczaną pozycję wycenia się w wysokości kosztu (w cenie nabycia), jak też gdy skutki przeszacowania pozycji zabezpieczanej odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny.

Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, które spełnia w ciągu okresu obrotowego warunki rachunkowości zabezpieczeń jest rozliczane w następujący sposób:

1. część zysku lub straty uzyskanej w wyniku aktualizacji wyceny instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej, którą uznano za efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”,
2. część zysku lub straty uzyskanej w wyniku aktualizacji wyceny pochodnego instrumentu zabezpieczającego uznanej za nieefektywne zabezpieczenie ujmuje się odpowiedniej pozycji rachunku zysków i strat zgodnie z ogólnymi zasadami rachunkowości Banku,
3. jeżeli zabezpieczane przyszłe zobowiązanie lub zabezpieczana prognozowana transakcja prowadzą do powstania składnika aktywów lub zobowiązania, wówczas na dzień wprowadzenia do ksiąg rachunkowych składnika aktywów lub zobowiązania związane z nim zyski i straty z przeszacowania instrumentu zabezpieczającego, które uprzednio zostały ujęte bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny, odpisuje się z kapitału i odpowiednio dolicza się do początkowej ceny nabycia lub inaczej określonej początkowej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania,
4. zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, które zostały uwzględnione w początkowej wycenie ceny nabycia lub innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania są następnie uwzględniane w rachunku zysków i strat, gdy dany składnik aktywów lub zobowiązanie wpływa na zysk lub stratę netto,
5. zmiany wartości godziwej zabezpieczającego instrumentu pochodnego, które zostały wykazane w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” są uznawane w rachunku zysków i strat i klasyfikowane jako przychody lub koszty w okresach, w których pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie inwestycji netto w podmiocie zagranicznym, które spełnia w ciągu okresu obrotowego warunki rachunkowości zabezpieczeń jest rozliczane w następujący sposób:

1. część zysku lub straty uzyskanej w wyniku aktualizacji wyceny instrumentu zabezpieczającego uznanej za efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym,

2. część zysku lub straty uzyskanej w wyniku aktualizacji wyceny instrumentu zabezpieczającego uznanej za nieefektywne zabezpieczenie:
  - jeżeli instrument zabezpieczający jest instrumentem pochodnym, niezwłocznie wykazuje się w odpowiedniej pozycji rachunku zysków i strat zgodnie z ogólnymi zasadami rachunkowości Banku, lub
  - jeżeli instrument zabezpieczający nie jest instrumentem pochodnym, wykazuje się w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”, aż do momentu sprzedaży zabezpieczanej inwestycji, kiedy to powinna zostać ujęta jako przychód lub koszt.

Bank zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do zabezpieczenia wartości godziwej w razie zaistnienia jednego z poniższych zdarzeń:

1. instrument zabezpieczający wygaśnie lub zostanie sprzedany, jego wykorzystywanie dobiega końca lub następuje jego realizacja. Zastąpienie jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenie terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uznaje się w tym kontekście za wygaśnięcie lub zakończenie wykorzystywania, jeżeli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę,
2. zabezpieczenie przestanie spełniać kryteria stosowania wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń wymienionych na wstępie.

Bank zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych w razie zaistnienia jednego z poniższych zdarzeń:

1. instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany, jego wykorzystywanie dobiega końca lub następuje jego realizacja. Przedłużenie terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego lub zastąpienie jednego instrumentu zabezpieczającego drugim nie uznaje się w tym kontekście za wygaśnięcie lub zakończenie wykorzystywania, jeżeli takie przedłużenie terminu lub zastąpienie stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę. W takim przypadku łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, początkowo wykazywane bezpośrednio w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”, jeżeli zabezpieczenie było skuteczne, są nadal wykazywane oddzielnie w tej pozycji, aż do zajścia prognozowanej transakcji,
2. zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria stosowania wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń wymienionych na wstępie. W takim przypadku w momencie zajścia prognozowanej transakcji kwoty, które zostały ujęte bezpośrednio w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” są uwzględniane w zysku lub stracie netto w tym samym okresie, lub okresach, w których zabezpieczane przyszłe prawdopodobne zobowiązanie lub zabezpieczana prognozowana transakcja zostają wprowadzone do ksiąg rachunkowych,
3. w ocenie Banku planowana transakcja lub uprawdopodobnione przyszłe zobowiązania nie będą wykonane, w związku z czym skumulowany zysk lub strata netto, które były wykazywane bezpośrednio w kapitale własnym będą ujęte w zysku lub stracie netto danego okresu.

10. Średnie kursy wymiany złotego w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i porównywalnymi danymi finansowymi

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu przeliczone zostały na EUR według średniego kursu obowiązującego na 31 grudnia 2004 r., ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski tj. 1 EUR = 4,0790 zł. Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz pozycje rachunku przepływu środków pieniężnych za 12 miesięcy 2004 r. przeliczono na EUR według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP z ostatnich dni 12 miesięcy 2004 roku. Tak wyliczony średni kurs wyniósł 1EUR = 4,5182 zł.

Porównywalne dane finansowe w części dotyczącej aktywów i pasywów bilansu przeliczone zostały na EUR według średniego kursu obowiązującego na 31 grudnia 2003 r., ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski tj. 1 EUR = 4,7170 zł. Pozycje rachunku zysków i strat oraz pozycje rachunku przepływu środków pieniężnych za 12 miesięcy 2003 r. przeliczono na EUR według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP z ostatnich dni 12 miesięcy 2003 r. Tak wyliczony średni kurs wyniósł 1 EUR = 4,4474 zł.

Najwyższy średni kurs na koniec miesiąca w okresie sprawozdawczym odnotowano w lutym (1 EUR=4,8746 zł), najniższy w grudniu (1 EUR = 4,0790 zł).

11. Różnice w zakresie przyjętych zasad i metod rachunkowości i ujawnionych danych zgodnych z Polskimi Standardami Rachunkowości (PSR) a Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Bank prowadzi prace mające na celu przygotowanie się do sporządzenia skonsolidowanego i jednostkowego sprawozdania finansowego według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) począwszy od 1 stycznia 2005 r. Na obecnym etapie prace koncentrują się na wdrożeniu rozwiązań informatycznych, które zapewnią bieżącą wycenę określonych instrumentów finansowych metodą zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej i pomiarem utraty wartości portfela kredytowego.

W efekcie posiadane aktualnie dane ilościowe nie mogą być uznane za kompletne i wiarygodne, pomimo dołożenia należytej staranności ze strony Banku i wymagają dalszej weryfikacji. W związku z tym poniżej ujawniono jedynie główne obszary różnic jakościowych bez ich kwantyfikacji:

1. Ryzyko kredytowe

a) Rezerwy celowe na zaangażowanie kredytowe – kredyty

Wartość rezerw celowych na kredyty ujęta w sprawozdaniach sporządzanych wg PSR wynika z zastosowania przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Zgodnie z MSR 39 *Instrumenty finansowe: Ujmowanie i wycena*, rezerwy na kredyty nieobsługiwane (brak spłaty w całości lub spłata z opóźnieniem, *(ang. default)*) byłyby dokonywane na podstawie oceny utraty wartości tych należności, a ich saldo powinno odpowiadać różnicy pomiędzy oczekiwaną bieżącą wartością (wyliczoną przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej) przyszłych przepływów pieniężnych związanych ze spłatą lub egzekucją należności a jej wartością bilansową wykazywaną w księgach na dzień oszacowania.

b) Rezerwy na zaangażowanie kredytowe – gwarancje

Wartość rezerw na zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji ujęta w sprawozdaniach sporządzanych według PSR wynika z zastosowania przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*, rezerwy na prawdopodobne zobowiązania warunkowe byłyby dokonywane na podstawie szacunku wartości przyszłych strat, a ich saldo powinno odpowiadać oczekiwanej bieżącej wartości przyszłych strat z tytułu niespłaconych kwot należności powstałych w wyniku realizacji gwarancji.

c) Rezerwa na ryzyko ogólne

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy prawo bankowe, banki mogą tworzyć w ciężar kosztów rezerwę na ryzyko ogólne. Celem rezerwy jest pokrycie ryzyka kredytowego związanego z istniejącym portfelem kredytowym, które nie zostało pomniejszone poprzez utworzone już przez Bank rezerwy celowe. Standardy MSSF nie sankcjonują tworzenia rezerwy ogólnej w takiej formie. Jednakże przepisy MSSF wymagają ujęcia w sprawozdaniu finansowym istniejącego już na dzień oszacowania, lecz jeszcze nie skrystalizowanego na ten dzień ryzyka kredytowego. Realizacja tego ryzyka powinna nastąpić w ciągu 12 m-cy od daty bilansowej. Oszacowanie tego ryzyka byłoby wypadkową wskaźnika prawdopodobieństwa wystąpienia braku spłaty (*probability of default*) oraz rzeczywistej stopy odzysku (*recovery rate*) przy uwzględnieniu aktualnych warunków ekonomicznych – np. na podstawie założeń Nowej Umowy Kapitałowej (*Basel II Accord*).

2. Zamortyzowany koszt

Zgodnie z PSR wycena przychodów odsetkowych od instrumentów finansowych dokonywana jest przy zastosowaniu konwencji kosztu historycznego z uwzględnieniem rozliczenia liniowego lub kasowego poszczególnych pozycji przychodów i kosztów związanej z tymi instrumentami.

Zgodnie z zapisem MSR 39 przychody i koszty odsetkowe od aktywów i zobowiązań finansowych wymagają wyceny według zamortyzowanego kosztu obliczonego przy użyciu efektywnej stopy zwrotu obejmującej również ewentualne przychody i koszty prowizyjne.

3. Naliczanie i ujmowanie przychodów zastrzeżonych

Zgodnie z PSR Bank nalicza odsetki i prowizje od należności zagrożonych i do momentu rozliczenia kasowego ujmuje te pozycje jako przychody zastrzeżone. Według MSSF odsetki i prowizje od tych należności naliczane są w wysokości, w jakiej Bank spodziewa się je uzyskać i w takiej kwocie są one zaliczane do wyniku finansowego przy wykorzystaniu konwencji kosztu zamortyzowanego.

4. Konsolidacja spółek zależnych

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 października 2001 r. w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych holdingu finansowego, od 1 stycznia 2002 r. jednostki zależne, które spełniają kryteria klasyfikacji jako bank, instytucja kredytowa lub

instytucja finansowa w rozumieniu ustawy Prawo bankowe są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą pełną, natomiast pozostałe spółki metodą praw własności. Zgodnie z wymogami MSSF wszystkie spółki zależne są konsolidowane metodą pełną (niezależnie czy spełniają one kryteria klasyfikacji jako bank, instytucja kredytowa lub instytucja finansowa).

5. Prawo wieczystego użytkowania gruntu

Zgodnie z PSR prawo wieczystego użytkowania gruntu zaliczane jest do środków trwałych i wyodrębniane jest z grupy „grunty”, natomiast według MSR 17 prawo wieczystego użytkowania gruntu stanowi leasing operacyjny. MSSF dają też możliwość zaliczenia prawa wieczystego użytkowania gruntu do nieruchomości inwestycyjnych, jeżeli zostaną spełnione warunki zawarte w MSR 40.

6. Odmienny format i zakres prezentacji danych

Różnice pomiędzy sprawozdaniem finansowym sporządzonym według PSR i MSSF polegają na odmiennym sposobie prezentowania poszczególnych pozycji w bilansie, rachunku zysków i strat oraz w rachunku przepływów pieniężnych, jak również przedstawieniu dodatkowych informacji w notach objaśniających. Również format według MSSF ulegnie zmianie.

12. Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych

tys. EUR

	31.12.2004	31.12.2003
GLÓWNE POZYCJE AKTYWÓW		
1 Kasa, operacje z bankiem centralnym	180 095	100 327
2 Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	12 952	11 186
3 Należności od sektora finansowego	1 796 985	1 051 072
4 Należności od sektora niefinansowego	2 551 090	2 042 791
5 Należności od sektora budżetowego	255 391	336 136
6 Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	29 503	53 915
7 Dłużne papiery wartościowe	1 078 093	836 476
8 Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	175 994	199 003
9 Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	-	-
10 Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	(1 202)	(151)
11 Udziały lub akcje w innych jednostkach	1 176	1 969
12 Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	796 513	597 485
13 Wartości niematerialne i prawne	85 842	79 129
14 Rzeczowe aktywa trwałe	119 752	168 134
15 Inne aktywa	98 390	74 318
16 Rozliczenia międzyokresowe	184 517	141 344
17 Aktywa razem	7 365 090	5 693 135

GLÓWNE POZYCJE PASYWÓW			
1	Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-
2	Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 676 566	1 527 611
3	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	3 402 903	2 497 281
4	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	26 646	13 882
5	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	429 082	310 578
6	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	99 974	35 043
7	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	737 463	497 444
8	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	20 560	24 039
9	Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	76 438	59 934
10	Rezerwy	190 709	142 984
11	Zobowiązania podporządkowane	250 097	250 048
12	Kapitał zakładowy	28 157	19 479
13	Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)	-	-
14	Akcje własne (wielkość ujemna)	-	-
15	Kapitał zapasowy	314 673	158 732
16	Kapitał z aktualizacji wyceny	605	(347)
17	Pozostałe kapitały rezerwowe	183 074	157 923
18	Zysk (strata) z lat ubiegłych	(2 180)	(2 844)
19	Zysk (strata) netto*)	(62 903)	1 430
20	Pasywa razem	7 365 090	5 693 135
GLÓWNE POZYCJE RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT *)			
1	Wynik z tytułu odsetek	73 302	28 951
2	Wynik z tytułu prowizji	48 365	39 812
3	Wynik operacji finansowych	4 542	6 559
4	Wynik z pozycji wymiany	47 946	57 494
5	Wynik działalności bankowej	183 303	137 883
6	Wynik działalności operacyjnej	(55 942)	12 378
7	Wynik operacji nadzwyczajnych	12	15
8	Zysk (strata) brutto	(55 930)	12 393
9	Zysk (strata) netto	(62 903)	1 430
GLÓWNE POZYCJE RACHUNKU PRZEPIŁYWÓW PIENIĘŻNYCH *)			
1	Środki pieniężne na początek okresu	1 116 248	308 624
2	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	151 278	928 424
3	Zysk (strata) netto	(62 903)	1 430
4	Korekty razem	214 181	926 994
5	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	69 454	18 943
6	Wpływy z działalności inwestycyjnej	145 294	60 166
7	Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	75 840	41 223
8	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	121 745	(121 974)
9	Wpływy z działalności finansowej	212 350	335 784
10	Wydatki z tytułu działalności finansowej	90 605	457 758
11	Przepływy pieniężne netto razem	342 476	825 394
12	Środki pieniężne na koniec okresu	1 458 724	1 134 018

*) przeliczone wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP z 12 miesięcy 2004 r./2003 r.